

UVOD

Obrazovanje je jedan od najvažnijih elemenata odgovornih za razvoj društva pa je vrlo bitno njegovo prilagođavanje promjenama koje donosi današnje informaciono doba. Kako bi se to prilagođavanje uspješno realizovalo, nije dovoljno promijeniti i osavremeniti samo sadržaje učenja, već je važno uvesti i promjene nastavnih metoda. Savremenom obrazovanju potreban je nov model učenja, koji se temelji na informacionim resursima.

Nastava je proces u kojem se učenici podučavaju, s tim da se pod podučavanjem podrazumjeva navođenje učenika na učenje bilo koje vrste, a s ciljem da se u učenicima izazovu određene promjene ponašanja (spoljašnjeg i unutrašnjeg). Obuhvatajući sve aktivnosti koje se odvijaju u toku nastave, nastava predstavlja planiran i organizovan vaspitno-obrazovni proces poučavanja, učenja i razvoja učenika.

Nastavna sredstva su sve ono što se primenjuje u nastavi, a što osim predavača, aktivira misaone aktivnosti kod učenika, pa na taj način učestvuje u prenošenju znanja i postizanja uspješnosti samog nastavnog procesa. Prema vrsti čula, koja se pobuđuju kod učenika, nastavna sredstva možemo razvrstati prema sljedećoj podjeli, pozivajući se na Protokol za praćenje primjene nastavnih oblika, metoda i sredstava na:

1. Auditivna

2. Vizuelna

- Dvodimenzionalna statična
- Dvodimenzionalna dinamična
- Trodimenzionalna statična
- Trodimenzionalna dinamična

3. Audio-vizuelna

4. Tekstualna

5. Multimedijalna.

Multimedijalni pristup objašnjavanju osnovnih koncepata je dosta efikasniji od drugih pristupa kao što su rad sa knjigom, laboratorijska ispitivanja, pa čak i konsultacije sa nastavnikom. Uz pomoć kompjutera mogu se pregledati tekstualni sadržaji, ali se produbljuje i proširuje saznanje korišćenjem slika, animacija, zvuka i filmova .

Razvoj Internet servisa prvenstveno WWW na bazi hiperteksta otvorio je novu stranicu mogućnosti multimedijalne prezentacije i prijenosa informacija. Kombinujući sve oblike memorisanja informacija, a uz pomoć posebnog softvera tzv. pretraživača, otvorene su doskora neslućene mogućnosti slanja i sticanja aktuelnih znanja. Mogućnosti primjene računara u obrazovanju i nastavi su sve brojnije. U klasičnoj nastavi računari omogućuju kvalitetniju prezentaciju sadržaja, ali i primjenu potpuno novih metoda obrazovanja.

Mogućnosti primjene računara u nastavi su: uvođenje audio i video zapisa, korišćenje animacija, korišćenje složene grafike, (npr. 3-D prikaz modela i struktura), prikazivanje multimedijalnih sadržaja uz kombinaciju različitih medija, simuliranje modela, video konferencije tj. ostvarivanje komunikacije između osoba na udaljenim lokacijama, interaktivni pristup-apleti (korisnik sam definiše trenutni izgled okruženja), korišćenje sadržaja s Interneta, obrazovanje na daljinu (samoedukacija, permanentno obrazovanje), korišćenje elektronskih udžbenika i dr.

Korišćenje Interneta u obrazovno-nastavnom procesu postaje sve aktuelnije u poslednjih nekoliko godina. Obzirom na današnje moderno doba u kome se sve mijenja veoma brzo neophodno je konstantno obnavljanje i unaprijeđivanje znanja. Najbolji i najefikasniji način za to su multimedijalne prezentacije nastale kombinovanjem digitalnog videa, zvuka, animacije, statičnih slika i interaktivnosti. Prednosti ovakvih sadržaja su:

- Pristupačnost: dostupni su većini populacije koja koristi računar.
- Raznolikost sadržaja: najčešće predstavljaju kombinaciju 3D animacija, video i audio zapisa, slike i teksta.

- Jednostavno korišćenje: lako se implementiraju u Internet stranice, jednostavni i logički postavljeni linkovi omogućavaju lak pregled podataka i najneiskusnijim korisnicima računara, prateća dokumentacija detaljnije objašnjava rad u njima.
- Kvalitet prikaza: CD-ROM je medij koji čuva digitalnu informaciju sigurno i vremenom neće doći do promjena digitalnog zapisa. Svaki korisnik će podatke vidjeti u istom visokom kvalitetu, kao i original.
- Vizuelni efekat: dinamička priroda multimedijalnih sadržaja i interaktivnost koja se ostvaruje u radu sa apletima i animacijama, ostavlja snažan utisak na korisnika koji se ne zaboravlja lako. Pažnja korisnika se lakše zadržava nego štampanim materijalom tako da će i sadržaj pamtiti duže nego štampani materijal.
- Kapacitet: jedna prezentacija može da zamijeni više štampanog materijala i ona sadrži veliku količinu informacija. Sadržaj prezentacije je podijeljen u nekoliko cjelina, pa korisnik može pregledati samo dijelove koji ga trenutno zanimaju, bez nepotrebnog zamaranja ostatkom sadržaja.
- Finansijska isplativost: isplativije je napraviti aplet ili animaciju i primijeniti neku multimedijalnu prezentaciju nego, odgovarajući štampani materijal.

S obzirom na velike potrebe za korištenjem ICT u Osnovnim školama, samim tim i MM nastavnih sadržaja i vezano za aktulnost ove teme, uradio sam istraživanje na području Općine Gradačac u Osnovnim školama, na osnovu reprezentativnog uzorka u kome su učestvovali učenici od 8 do 15 godina. Rezultati nisu ohrabrujući i trebalo bi što prije promijeniti odnos prema ovom problemu, kako bi se mogli integrirati u moderno doba.